

NA POČIATKU BOLO BERNOLÁKOVO

VZNIK PRVÉHO GOLFOVÉHO IHRISKA V NOVODOBEJ
HISTÓRII TOHTO ŠPORTU NA SLOVENSKU
V POLOVICI DEVÄTDESIATYCH ROKOV MINULÉHO STOROČIA
ODŠTARTOVAL JEHO PRUDKÝ ROZVOJ.

Text Peter Gál, Jaroslav Kachlák, Ivan Mičko | foto archív J. K. a Peter Gál

Siluetu obce Bernolákovo (historický názov obce Čeklís) pri pohľade z planín Podunajskej nížiny už temer 300 rokov nezastupiteľne charakterizuje i barokovo formovaná hmota esterházyovského kaštieľa.

TROCHA HISTÓRIE NIKOHO NEZABIJE

Postaviť ho dal jeden z významných predstaviteľov rakúsko-uhorskej šľachty, príslušník grófskej vetvy rozkošatenej rodiny Esterházyovcov, chorvátsky bán a krajinský

sudca Jozef Esterházy (1682 -1748) ako výraz svojho postavenia na cisárskom dvore i ako ťažiskový objekt svojho rozľahlého vidieckeho panstva v bratislavskej župe.

Výstavba kaštieľa prebiehala podľa zachovaných dobových zázna-

mov v rokoch 1712 – 1722, rok ukončenia stavby kaštieľa 1722 bol dokumentovaný nápisom na stredovej veži objektu, no stavebné práce v okolí hlavnej budovy a širšom exteriéri pokračovali až do konca decénia.

V prvej slovenskej odbornej historickej práci o kaštieli v Bernolákove z roku 1955 sa uvádza, že bol postavený podľa plánov významného dobového barokového architekta a staviteľa, ktorým bol Johann B. Fischer z Erlachu, pôsobiaci v centre monarchie a jeho širšom okolí. V iných odborných zdrojoch sa uvádzajú i ďalšie autorské osobnosti (Martinelli, Pilgram), preto možno predpokladať, že na finálnom architektonickom výraze kaštieľa sa podieľalo viacero vtedy žiadaných tvorcov.

CENTRUM SPOLOČENSKÉHO ŽIVOTA

Renovovaný barokový kaštieľ i jeho príslušné parkové priestory sa v tom období stali vyhľadávaným miestom stretnutí príslušníkov rakúsko-uhorskej šľachty a v r. 1766 tam dokonca svoje narodeniny oslávila cisárovná Mária Terezia. Možno konštatovať, že české esterházyovské sídlo bolo v druhej polovici 18. storočia významným centrom spoločenského života príslušníkov cisárskeho dvora, čomu zodpovedala na svoju dobu veľkolepá úroveň jeho architektonického a vý-

tvárneho formovania i vnútorného vybavenia. Kaštieľ bol nesporne ťažiskovým objektom, no priestorovú kvalitu sídla umocňovali i rozsiahle parkové úpravy v okolí, ktoré v bezprostrednom kontakte s kaštielom aplikovali princípy francúzskej slohovej záhrady (geometrizácia, strihané vegetačné prvky, fontány, skulptúry) a vo vzdialenejších polohách využívali tendencie anglickej krajínárskej školy (prírodným tvarom blízke komponované zoskupenia s účelovými objektami). Sformoval sa tu postupne komplex, ktorý bol temer celé storočie príkladom architektonickej a krajínnej harmónie významného šľachtického sídla stredoeurópskeho formátu a zároveň hmotným svedectvom progresívnych foriem kultivovaného využívania krajiny.

POSTUPNÁ DEGRADÁCIA

Začiatkom 19. storočia však lesk sídla postupne a simultánne

s degradáciou významu rakúsko-uhorskej šľachty bledol, a tak už v r. 1825 sa v dobovom zázname s poľutovaním hovorí o opustení kaštieľa a presune jeho užívateľov do iných obydľí. Ďalšie historické údaje uvádzajú, že v r. 1911 kaštieľ vyhorel, no esterházyovská rodina ho dala znovu rekonštruovať tak, aby vyhovoval meniacim sa životným nárokom. Užívala ho až do r. 1945, keď začiatkom apríla posledný Esterházy objekt pred blížiacou sa sovietskou armádou definitívne opustil.

ĎALŠIE VYUŽITIE

Nasledovalo vyplienenie a poškodenie budovy kaštieľa a spustnutie jeho parkového okolia. Kaštieľ bol potom v rokoch 1948 – 49 renovovaný a užívaný na účely stredoškolského internátu, neskôr bol pridelený ako doplnkový objekt pre bratislavskú VŠVU. Nedostatok prostriedkov na jeho prevádzku a údržbu však vie-

dol k jeho úplnému vyprázdneniu a proces deštrukcie živelne pokračoval až do obdobia začiatku deväťdesiatych rokov minulého storočia, keď sa kaštieľ dostal do majetku obce Bernolákovo, ktorá začala hľadať partnerov pre jeho ďalšie spoločenské uplatnenie.

PRÍLEŽITOSŤ, KTORÁ SA NEODMIETA

„V roku 1992 som dostal vtedy pre mňa dosť nepochopiteľnú ponuku,“ spomína Ing. arch. Jaroslav Kachlík a pokračuje: „Zahraničný subjekt, ktorý si dlhodobo prenajal historický areál kaštieľa v Bernolákove, neplnil zmluvu, a tak ju obec vypovedala a bol opäť na prenájom. Rekonštrukciu kaštieľa na hotel v tých časoch som si ešte vedel predstaviť, ale čo s veľkým parkom. Teda skôr so spustošeným územím, ktoré už takmer ničím nepripomínalo zašlú slávu historického areálu. Betónové ruiny objektov ošipární plné exkrementov, tony betónových tvárnic a stavebnej sutiny, prerastené päťdesiat rokov neudržiavanými náletmi inváznej zelene. Jedine lúčka pred zdevastovaným kaštieľom, raz ročne využívaná na športový deň detí,

dávala tušiť, že sa tu kedysi možno písali významné dejiny.“

PARK PRE LUDÍ

Počas dlhšej rozpravy medzi spoločníkmi vtedy čisto projektovej firmy HUMA '90 architektmi Jaroslavom Kachlíkom, Radom Kachlíkom, Milanom Marynčákom a Petrom Vavricom skrsol nápad obnoviť pôvodný historický park, aby slúžil ľuďom, ktorí by sa tam prechádzali, relaxovali a, navyše, mohli hrať aj golf. Podlahli sme naivnému nadšeniu, bez akýchkoľvek vedomostí či skúseností. V začiatkoch pomohol Michal Oravec. Nevedno, či tušil, že práve tu by mohlo vzniknúť prvé golfové ihrisko na Slovensku.

ZROD CVIČNEJ LÚKY

„Hneď najbližší víkend som nastartoval Augustína Hauskrechtu s tým, že rýchlo pokosíme, a tak sme po ceste iniciatívne kúpili malú rotačnú kosačku,“ pokračuje v spomienkach Jaroslav Kachlík, dnešný majiteľ areálu. „Za dve hodiny vykosíme takých sto metrov lúky, viac aj tak nedopálime, a roztočíme to tam. Veď to nemôže byť až také zložité. Po štyroch hodinách

úmerného kosenia, keď sa nám podarilo skosiť maximálne 100 štvorcových metrov, sme pochopili, že takto to asi nepôjde... Vytiahli sme požičané palice od Miša a začali odpaľovať. Za dvadsať minút sme stratili všetkých päť spoločných loptičiek a bolo po hre. Zmordovaní a demotivovaní sme opúšťali našu mini cvičnú lúku. Ale nezlakli sme sa, na ďalší víkend, keď nám družstevníci vykosili celú lúku, sa hrdo na ňu vyhrnulo zo desať nadšencov, ktorí s otvorenými ústami obdivovali Miša Oravca ako golfového boha.

KAŠTIEĽ ZA DRAJV

Predpionierska etapa bernolákovského golfového embrya sa teda začala na jeseň 1992 nesmelými pokusmi o úspešný golfový úder a v roku 1993 už pokračovala golfovými školami pod vedením Michala Oravca s asistentmi Radom Šípom, Štefanom Velschmidtom a Vilom Masárom, ktorí napredovali v golfovom umení najrýchlejšie. Golf Team na cvičnej lúke v Bernolákove sa z prvých desiatich nadšencov postupne rozrystal na vtedy už úctyhodných 30 – 40 ľudí, ktorí areál navštevovali. „Založili aj tra-

díciu aprílových drajvov v parku,“ vysvetľuje Jaro a pokračuje: „Farbisto sa mi vybavuje ten úžasný zmätok na cvičnej lúke pred kaštieľom s hromadou zaparkovaných áut a piknikových posedov, ohňov a rozšantených detí. A to všetko za asistencie vtedajšieho starostu obce Švardu, ktorý na odpalisku asi 300 metrov pred kaštieľom dával takmer každému verejný prísľub, že kto ho prepáli, stane sa jeho majiteľom... Takmer ako v rozprávke!“

KLUB

V novembri 1993 bol založený Golf and Country Club Bratislava-Bernolákovo, ktorý sa ešte v tom istom roku rozšíril na 30 členov – prvých pamätníkov rodiacej sa bernolákovej golfovej histórie. Medzi jeho najstabilnejších začínajúcich členov okrem spoločníkov HUMA '90 patrili: Hauskrecht, Oravec, Šimkovič, Munka, Marko, Gál, Zářiš, Gaulieder, Pečo, Rybár, Turčanová, Furdík, Šíp, Masár, Velschmidt, Kelo, Jurkovič a mnohí ďalší. Realizácia golfového ihriska sa však ukázala ako oveľa kompli-

kovanejší problém, než vôbec rozbehnúť amatérske cvičisko na lúke pred kaštieľom.

SPANILÉ JAZDY

„Vôbec sa nehanbím priznať, že takmer nič sme o problematike realizácie stavby ihriska nevedeli,“ priznáva sa Jaroslav Kachlík. „Absolvovali sme zopár výjazdov na zahraničné ihriská, najčastejšie sme navštevovali Česko, kde bola výstavba ihrísk vo viacerých lokalitách v plnom prúde. Česi sa k nám zachovali seriózne ako „starší bratia“, pomohli nezištne, a to aj tam, kde sme to vôbec nečakali. Libor Jirásek (spolu s J. Kachlíkom a M. Marynčákom autor projektu golfu v parku) nás previedol v roku 1993 českými ihriskami a trpezlivo vysvetľoval všetky súvislosti a detaily, keďže už v tom čase sám patril medzi známych českých dizajnérov.“

POMOC Z KARLŠTEJNA

Z českých partnerov v začiatkoch najväčšmi pomohol prvý majiteľ novovybudovaného ihriska na Karlštejne, ktorý slovenských golfových

nadšencov dôverne zasvätil do tajov golfového marketingu, prevádzky areálu, účtovníctva a ekonomických systémov, ktoré im predtým vypracovala renomovaná švajčiarska agentúra. Pochopili, ako sú nastavené štandardy v zahraničí, čo pomôže postupne správne nastaviť celkový systém v našich podmienkach. Niektoré systémové časti potom od Bernolákova prirodzene kopírovali aj iné kluby a golfové areály vznikajúce u nás neskôr.

REALIZÁCIA STAVBY

Realizácia ihriska bola pod taktovkou Jozefa Munku. Jeho firma ORAG spolu s českou firmou KVĚT, ktorá napríklad stavala aj ihrisko na Karlštejne, sa podieľala na stavebných prácach. Plošným rozsahom nešlo o viac ako 16 - 20 hektárov upravovaných plôch pre deväťjamkové ihrisko, no popritom bolo potrebné odstraňovať sedem betónových stavieb, odviezť približne 75 áut stavebného odpadu a vyrábať pod odborným vedením pracovníkov pamiatkovej ochrany viac

ako 1 600 stromov a množstvo porastov a krovín.

VELKOLEPÉ OTVORENIE

Naozaj slávnostné otvorenie na-
dišlo 27. septembra 1995 vďaka
vydavateľstvu JUVEN v rámci sku-
točne exkluzívneho turnaja KAN-
KAN GOLF CUP 1995. Okrem
rôznorodých spoločenských rado-
vánok boli vytvorené tri scény, pred
kaštielom, vnútri kaštiela a za ním,
kde sa paralelne odohrávali samo-
statné programy. Medzi vyše 2 500
pozvanými návštevníkmi bola viac
ako polovica členov vlády, približ-
ne 50 poslancov Národnej rady SR,
ako aj 32 veľvyslancov z Bratislavy,
Prahy a Viedne. Slávnostný odpal
mali Milan Lasica a Derby Stuart
zo Zimbabwe. Už nikdy viac sa toľ-
ko významných ľudí z rôznorodých
oblastí spoločenského života v Ber-
nolákove, ale ani inde na Sloven-
sku pri golfe nestretlo. Garden pár-

ty, akú Slovensko dovtedy nezažilo.
Bola to spoločenská udalosť vys-
okého významu a každý si považoval
za česť sa na nej zúčastniť.

HLAD PO GOLFE

Boli to priam senzačné časy,
keď sa sponzori doslova predhá-
ňali, kto urobí veľkolepejší turnaj
s ešte atraktívnejším sprievodným
programom. A tak v priebe-
hu rokov 1996 – 2000 vznik-
lo množstvo turnajových titulov
(KANKÁN, FINANCIÁL, DIP-
LOMATICKÝ a pod.). Vznikol aj
PRO-AM turnaj, ktorého sa usku-
točnilo celkovo päť ročníkov a na
ktorý prichádzali hrajúci učitelia zo
sedemnástich krajín.

„Z našej iniciatívy vznikol turnaj
piatich krajín – Dunajský pohár,
pre ktorý venoval putovný krištáľo-
vý pohár primátor Prahy,“ spomína
Jaro a pripomína: „Keďže Sloven-
sko už malo svoje golfové zázemie,

aktivizovali sa aj bilaterálne stretnu-
tia so susednými štátmi na úrov-
ni reprezentácie Slovenska organi-
zované SGÚ (1993) s prezidentom
Jurajom Lupsinom. V roku 1996
navštívila Bernolákovo česká repre-
zentácia na prvom turnaji Českoslo-
venského pohára v povojnovej ére.
Pamätám si na ten strašný debakel,
ale aj na usmievavo zhovievavého
Hanuša Goldscheidera, vtedajšiu
ikonu českého golfu a spoluzakla-
dateľa EGA, ako hovoril: Hoši, jed-
nou je to tak, zatím jsme lepší!“

ŽIVÁ RATOLESŤ

Predpionierska etapa slovenské-
ho golfu sa začala približne v ro-
koch 1998 – 2000 pretavovať do
pionierskej, keď postupne pribúda-
li nové zariadenia a golfové kluby.
Golfový život z Bernolákova sa ko-
nečne začal presúvať aj do iných
častí Slovenska. Viacerí skalní čle-
novia klubu často hovorievajú:
„Bernolákovo bola mekka golfu na
Slovensku – tam sa to celé zrodilo,
aby pomohlo ďalej zarodiť svoje ra-
tolesti.“ ●

